

د افغانستان اسلامي جمهوریت
د عدلیې وزارت

سرمچړیکه

- د معلولينو د حقوقو او امتيازونو قانون
- قانون حقوق و امتيازات معلولين
- د شهيدانو او ورکوشو د پاتې
- قانون حقوق و امتيازات
- کسانو د حقوقو او امتيازونو قانون
- بازماندگان شهدا و مفقودين

تاريخ نشر: (۱۵) سنبله سال ۱۳۸۹ هـ . ش
نمبر مسلسل: (۱۰۳۷)

د خپرېدو نېټه: ۱۳۸۹ هـ . ش کال دوې د مياشتې (۱۵)
پرله پسې نمبر: (۱۰۳۷)

د امتياز خاوند: د عدليې وزارت

مسئول چلوونکي: قانونمل محمدرحيم "دقيق"

۰۷۰۰۵۸۷۴۵۷

۰۷۵۲۰۵۲۷۰۹

د دفتر تيلفون:

۰۷۰۰۱۴۷۱۷۸

مرستيال: نورعلم

۰۷۸۳۳۰۶۹۸۲

مهتم: محمد جان

www.moj.gov.af

وب سايت:

(۵۰) افغاني

قيمت اين شماره:

(۲۰۰) جلد

تيراژ چاپ:

بهيـر

مطبعه:

آدرس: وزارت عدليه، رياست نشرات و ارتباط عامه، چهارراهي پشتونستان

د افغانستان اسلامي جمهوريت

عدليې وزير محترم څارنپوه حبيب الله

"غالب"

جمهوری اسلامی افغانستان

محترم څارنپوه

حبيب الله "غالب" وزير عدليه

گڼه: (۸۱۶۷)

نېټه: ۱۳۸۹ / ۶ / ۶

شماره: (۸۱۶۷)

تاریخ: ۱۳۸۹/۶/۶

د معلولينو د حقوقو او امتيازونو قانون چې د ملي شوري د ولسي جرگې د ۱۳۸۸/۹/۲۸ نېټې (۱۵۶) گڼې مصوبې بر بنسټ د ټولو غړو په دوو ثلثو رأيو سره په دريو فصلونو او څلوېښتو مادو کې تصويب او د افغانستان د اساسي قانون د (۹۴) مادې د حکم له مخې توشیح شوی گڼل کېږي.

قانون حقوق و امتيازات معلولين که به اساس مصوبه شماره (۱۵۶) مؤرخ ۱۳۸۸/۹/۲۸ ولسي جرگه شوراى ملي به دو ثلث آراى كل اعضاء بداخل سه فصل و چهل ماده تصويب و به تاسى از حکم ماده (۹۴) قانون اساسى افغانستان توشیح شده محسوب می گردد.

بناءً نوموړی قانون د هغه له مصوبې سره يو ځای تاسو ته در واستول شو خو يې په رسمي جريده کې په خپرولو لاس پورې کړئ.

بناءً قانون مذکور همراه با مصوبه آن به شما ارسال شد تا به نشر آن در جريده رسمى اقدام نماييد.

حامد کرزی

د افغانستان د اسلامي

جمهوريت رئيس

حامد کرزی

رئيس جمهوری اسلامی

افغانستان

ولسي جرگه

مصوبه

د معلولينو د حقوقو او امتيازونو

قانون له ټولو غړو په دوه ثلثه

رايو سره

ولسي جرگه

مصوبه

قانون حقوق و امتيازات

معلولين به دو ثلث آرای

كل اعضاء

پرله پسي گڼه: (۱۵۶)

د تصويب نېټه: ۱۳۸۸ / ۹ / ۲۸

د افغانستان د اساسي قانون د څلور نوي
يمې مادې له حکم سره سم، ولسي
جرگې د ۱۳۸۸ کال د ليندۍ د ۲۸ مې
نېټې د شنبې ورځې په عمومي غونډه کې
د معلولينو د حقوقو او امتيازونو قانون د
دويم ځل لپاره د ټولو غړو په دوه ثلثه
رايو سره په درې فصلونو او څلوېښت
مادوکې تصويب کړ.

شماره مسلسل: (۱۵۶)

تاريخ تصويب: ۱۳۸۸/۹/۲۸

به تاسی از حکم ماده نودو چهارم
قانون اساسی افغانستان، ولسي جرگه
در جلسه عمومي روز شنبه
مؤرخ ۲۸ ماه قوس سال ۱۳۸۸
قانون حقوق و امتيازات معلولين را
مجدداً به دو ثلث آرای كل اعضاء
به داخل سه فصل و چهل ماده
تصويب نمود.

څارنوال عبدالستار خواصی

د ولسي جرگې منشي

څارنوال عبدالستار خواصی

منشي ولسي جرگه

فهرست مندرجات

قانون حقوق و امتيازات معلولين

فصل اول

احكام عمومي

صفحه	عنوان	ماده
۱	مبني	ماده اول:
۱	اصطلاحات	ماده دوم:
۳	حمایت از معلولين	ماده سوم:

فصل دوم

حقوق و امتيازات معلولين

۳	مساعدت مالي	ماده چهارم:
۴	تثبيت معلوليت	ماده پنجم:
۵	کمیسیون صحتی تثبيت معلوليت	ماده ششم:
۶	حقوق و امتيازات	ماده هفتم:
۷	معاش معلول	ماده هشتم:
۸	وفات معلول	ماده نهم:
۱۰	حقوق و امتيازات معلولين ثبت نشده	ماده دهم:
۱۱	قطع معاش	ماده يازدهم:
۱۲	قطع حقوق بازماندگان معلول	ماده دوازدهم:

رسمی جریده

مسلسل نمبر (۱۰۳۷)

۱۳۸۹/۶/۱۵

۱۳.....	تقسیم حقوق تقاعد بین بازماندگان.....	ماده سیزدهم:
۱۳.....	حقوق تقاعد.....	ماده چهاردهم:
۱۴.....	عدم تبعیض.....	ماده پانزدهم:
۱۴.....	حقوق طفل معلول.....	ماده شانزدهم:
۱۵.....	معلول طبیعی یا مادر زاد.....	ماده هفدهم:
۱۵.....	اطلاع ولادت طفل معلول.....	ماده هجدهم:
۱۵.....	تعلیمات و تحصیلات عالی.....	ماده نوزدهم:
۱۶.....	آموزش فنی و حرفوی.....	ماده بیستم:
۱۷.....	خدمات صحی.....	ماده بیست و یکم:
۱۷.....	حق کار.....	ماده بیست و دوم:
۱۸.....	ایجاد مراکز باز توانی.....	ماده بیست و سوم:
۱۸.....	رهایشی.....	ماده بیست و چهارم:
	طراحی ساختمان ها، ترانسپورت و	
۱۹.....	تکنالوژی.....	
۲۰.....	ثبت معلولیت.....	ماده بیست و هشتم:
۲۰.....	بازاریابی.....	ماده بیست و نهم:
	معافیت از خدمت مکلفیت عمومی	
۲۱.....	عسکری.....	
۲۱.....	اخذ جواز رانندگی.....	ماده بیست و نهم:

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۰۳۷)

۱۳۸۹/۶/۱۵

۲۱.....	کارت معلوليت	ماده سي ام:
۲۲.....	امتناع از اشغال وظيفه	ماده سي ويکم:
۲۲.....	ترانسپورت	ماده سي ودوم:
۲۳.....	حج و زيارت	ماده سي وسوم:

فصل سوم

احکام متفرقه

۲۳.....	مراجع تصديق معلوليت	ماده سي وچهارم:
۲۵.....	مراجع پرداخت مساعدت	ماده سي وپنجم:
۲۵.....	مراجع پرداخت حقوق تقاعد	ماده سي وششم:
۲۶.....	آگاهي از معلوليت	ماده سي وهفتم:
۲۶.....	افزودي معاش	ماده سي وهشتم:
۲۶.....	وضع طرز العمل	ماده سي ونهم:
۲۷.....	تاريخ انفاذ	ماده سي وچهلّم:

د معلولينو د حقوقو او

امتيازونو قانون

لومړی فصل

عمومي حکمونه

قانون حقوق و امتيازات

معلولين

فصل اول

احكام عمومي

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون د افغانستان د اساسي قانون د دري پنځوسمې مادې د حکم پر بنسټ، په ټولنه کې د فعالې ونډې اخيستني لپاره د معلولينو (سره له د بنسټي، نر او ماشوم) د اقتصادي، ټولنيز، سياسي، فرهنگي، بسونيز، روزنيز، تفريحي او ورزشي بيا توانموندنې او دهغوی د حقوقو او امتيازونو د تأمينولو په منظور وضع شوی دی.

اصطلاحگاني

دوه يمه ماده:

لا ندي اصطلاحگاني په دې قانون

مبني

ماده اول:

این قانون به تأسی از حکم ماده پنجاه و سوم قانون اساسی افغانستان به منظور حمایت اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، تعلیمی، تربیتی، تفريحي و ورزشی و بازتوانی معلولين (اعم از زن، مرد و طفل) جهت سهم گیری فعال شان در جامعه و تأمين حقوق و امتيازات آنها، وضع گردیده است.

اصطلاحات

ماده دوم:

اصطلاحات آتی در این قانون مفاهيم

کې لا ندى مفاهيم افاده کوي:

۱- معلول: هغه شخص دى چې د جسمي، حسي، ذهني او رواني يا گډو ضايعې پر بناء د روغتيايي کمپيون په تشخيص سره، خپله سلامتيا او کاري توان داسې له لاسه ورکړي چې په ټولنيز او اقتصادي ډگر کې دهغه د توانمندي د لړېدو موجب شي.

۲- کلي معلول: هغه شخص دى چې د هغه د معلوليت يا د توانمندي د لړېدو درجه د معلوليت د تثبيت د روغتيايي کمپيون لخوا په سلو کې له (۶۰) څخه پورته تثبيت شوې وي.

۳- دايمي قسمي معلول: هغه شخص دى چې د هغه د معلوليت يا د توانمندي د لړېدو درجه د معلوليت د تثبيت د روغتيايي کمپيون لخوا د احوالو سره سم په سلو کې له (۳۰) څخه تر (۶۰) پورې تثبيت شوې وي.

ذيل را افاده مى نمايد:

۱- معلول: شخصي است که بنا بر ضايعه جسمي، حسي، ذهني و رواني يا توأم، به تشخيص کمپيون صحي، سلامت و کار آبي خود را طوري از دست بدهد که موجب کاهش توانمندي او در عرصه هاي اجتماعي و اقتصادي گردد.

۲- معلول کلي: شخصي است که درجه معلوليت يا کاهش توانمندي وى از طرف کمپيون صحي تثبيت معلوليت، بالا تر از (۶۰) فيصد تثبيت شده باشد.

۳- معلول قسمي دايمي: شخصي است که درجه معلوليت يا کاهش توانمندي وى از طرف کمپيون صحي تثبيت معلوليت، حسب احوال از (۳۰) الی (۶۰) فيصد تثبيت شده باشد.

له معلولينو څخه ملاتړ**درېمه ماده:**

د کار او ټولنيزو چارو، شهيدانو او معلولينو وزارت د اړوندو ادارو په همکاري د دې قانون د حکمونو مطابق، معلولينو ته په ټولنه کې د فعالې ونډې اخيستنې لپاره د اقتصادي او ټولنيز او توانموندنې د ملاتړ زمينه برابروي.

حمایت از معلولين**ماده سوم:**

وزارت کار و امور اجتماعي، شهدا و معلولين به همکاري ادارات ذي ربط، زمينه حمايت اجتماعي و بازتواني معلولين را جهت سهم گيري فعال شان در جامعه مطابق احکام اين قانون فراهم مي نمايد.

دوه یم فصل**د معلولينو حقوق او****امتیازونه****فصل دوم****حقوق و امتیازات****معلولين**مالي مرسته**څلورمه ماده:**

هغه اشخاص چې ددې قانون د حکمونو مطابق د معلوليت د تشييت د روغتيايي کمپسيون لخوا، معلول تشييت کېږي، د معلوليت د تشييت له نېټې څخه يواځې د يوه ځل لپاره په لاندې ترتيب سره د مالي مرستې مستحق پېژندل کېږي:

مساعدت مالي**ماده چهارم:**

اشخاصی که مطابق احکام این قانون از طرف کمیسیون صحتی تشييت معلوليت، معلول تشييت می گردند، از تاريخ تشييت معلوليت صرف برای یک مرتبه به ترتيب ذیل مستحق مساعدت مالی شناخته می شوند:

- ۱- نظامي منسوبين اود دولتي، گـلدو او خصوصي ادارو کارکونکي د (۱۰) مياشتني معاش (مزد) معادل، له اجزاوو او د هغه د ضميمو سره د وروستي مياشتني معاش پر بنسټ.
- ۲- له رتبې يا درجې پرته اشخاص او هغه اشخاص چې ثابت معاش ونلري او يا د معاش لرونکي نه وي د ملکي خدمتونو د قانون د اتم بست لومړي قدم پنځه مياشتني معاش (مزد).
- ۱- منسوبين نظامي و کارکنان ادارات دولتي، مختلط و خصوصي معادل (۱۰) ماهه معاش (مزد) به اساس آخرين معاش ماهوار با اجزاء و ضمائم آن.
- ۲- اشخاص بدون رتبه يا درجه و اشخاصي که معاش ثابت نداشته و يا بدون معاش باشند، پنج ماهه معاش (مزد) قدم اول بست هشتم قانون کارکنان خدمات ملکی.

د معلولیت تثبیتپنځمه ماده:

(۱) د شخص معلولیت، د معلولیت د تثبیت د روغتیايي کمپسيون لخوا، د اړوندې مقرري مطابق د دې قانون د (۲) گڼې ضميمې په (م ۱۱) فورم کې تثبیتېږي.

(۲) هغه شخص چې د ټپ له امله معلولېږي، له درملنې يا د څارنې د دورې او روغتیايي کتنوله تېرولو وروسته د

تثبیت معلولیتماده پنجم:

(۱) معلولیت شخص از طرف کمیسیون صحی تثبیت معلولیت، طبق مقرره مربوط، در فورم (م ۱۱) ضمیمه شماره (۲) این قانون تثبیت می گردد.

(۲) شخصی که در اثر جراحت معلول می گردد، بعد از مداوی یا سپری نمودن دوره مراقبت و معاینات صحی، جهت

معلوليت د تثبیتولو لپاره په دې قانون کې درج شوي روغتیايي کمپسيون ته ورپېژندل کېږي. کيږي.

تثبیت معلولیت به کمپسيون صحی تثبیت معلولیت مندرج ایين قانون معرفی می شود.

د معلولیت د تثبیت روغتیايي

کمپسيون

شپږمه ماده:

(۱) د معلولیت د تثبیت روغتیايي کمپسيون په مرکز کې جوړ دی له:

۱- د عامې روغتیا وزارت طبي متخصص د رئیس په توګه.

۲- د ملي دفاع وزارت طبي متخصص د غړي په توګه.

۳- د کورنیو چارو وزارت طبي متخصص د غړي په توګه.

۴- د ملي امنیت د لوی ریاست طبي متخصص د غړي په توګه.

۵- د کار او ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو د وزارت مسلکي استازی د غړي په توګه.

(۲) په ولایتونو کې د معلولیت د تثبیت

معلولیت

ماده ششم:

(۱) کمپسيون صحی تثبیت معلولیت، در مرکز متشکل است از:

۱- متخصص طبي وزارت صحت عامه به حیث رئیس.

۲- متخصص طبي وزارت دفاع ملی به حیث عضو.

۳- متخصص طبي وزارت امور داخله به حیث عضو.

۴- متخصص طبي ریاست عمومی امنیت ملی به حیث عضو.

۵- نماینده مسلکی وزارت کار و امور اجتماعی، شهداو معلولین به حیث عضو.

(۲) کمپسيون صحی تثبیت

معلوليت در ولايتات
متشکل از نمايندگان ذيصلاح
ادارات مندرج فقره (۱) اين ماده
می باشد.

روغتيایي کمپسيون، د دې
مادې په (۱) فقره کې د درج شويو
ادارو له واکمنو استازو څخه
جوړ دی.

حقوق او امتيازونه

اوومه ماده:

لا ندې اشخاص د دې قانون د حقوقو او
امتيازونو څخه برخمن
کيدای شي:

۱- هغه کس چه د اعلاء کلمة الله او د
وطن د آزادي نه د دفاع په منظور د جهاد
په دور کې معلول شوی
وي .

۲- هغه کس چې دريو لسيزو
وسلوالو جنگونو او نښتو په اثر
معلول شوی وي.

۳- هغه کس چې دبالفعل خدمت په دوره
يا ددولتي دندې د ترسره کولو په وخت
کې د قانون د حاکميت او د
هېواد دځمکني بشپړتيا نه ددفاع په
خاطر او يا د دولتي دندې په اړه

حقوق و امتيازات

ماده هفتم:

اشخاص ذيل از حقوق و امتيازات
اين قانون مستفيد شده
می توانند:

۱- شخصی که به خاطر اعلاء کلمة الله
و دفاع از استقلال و آزادی کشور در
دوران جهاد معلول گردیده
باشد.

۲- شخصی که در جریان جنگ ها و
درگیری های مسلحانه سه دهه اخير،
معلول شده باشد.

۳- شخصی که به خاطر
دفاع از تماميت ارضی کشور و
حراست از حاکميت قانون، حين
انجام خدمت بالفعل يا به ارتباط
وظیفه دولتی، معلول شده

معلول شوی وي.

باشد.

۴- هغه شخص چي د تروريستي عملونو او دولتي ضد عملونو لکه د ثقيله او خفيفه وسلو د ډزو او يا د دولتي ځواکونو د وسلو د ډزو په اثر معلول شوی وي.

۴- شخصي که به اثر اعمال تروريستي و ضد دولتي از قبيل فير سلاح های ثقيله و خفيفه، و يا فير سلاح نیروهای دولتي معلول شده باشند.

د معلول معاش

اتمه ماده:

(۱) د دې قانون په اوومه ماده کې درج شوي اشخاص چي کلي معلول تثبیتېږي، د معلولیت د تثبیت له نېټې څخه په لا نډې ترتیب سره د معاش مستحق پېژندل کېږي:

(۱) اشخاص مندرج ماده هفتم این قانون که معلول کلی تثبیت گردیده اند، به ترتیب ذیل مستحق معاش شناخته می شوند:

۱- نظامي منسوبین او د دولتي او ګډو ادارو کارکوونکي د خدمت د مودې له په پام کې نیولو پرته له اجزاوو او ضمایموسره دوروستي میاشتي معاش (مزد) په سلوکې (۳۵).

۱- منسوبین نظامی و کارکنان ادارات دولتی و مختلط (۳۵) فیصد معاش (مزد) آخرین معاش ماهوار با اجزاء و ضمایم، بدون در نظر داشت مدت خدمت.

۲- د رتبې یا درجې نه لرونکي اشخاص او هغه اشخاص چي ثابت معاش ونلري او يا د معاش نه لرونکي وي، هره میاشت د ملکي

۲- اشخاص بدون رتبه یا درجه و اشخاصی که معاش ثابت نداشته و یا بدون معاش باشند، ماهوار مستحق (۳۰) فیصد معاش قدم اول

- خدمتونو د کار کوونکو د قانون د اتم بست د لومړي قدم د معاش په سلوکې (۳۰) مستحق کښل کېږي .
- (۲) هغه اشخاص چې د معلولیت د تثبیت د روغتیايي کمپسیون لخوا، قسمي معلول تثبیتېږي، د احوالو سره سم د دې مادې د (۱) فقرې په اجزاوو کې د درج شوي معاش د نیمایي مستحق پېژندل کېږي.
- (۳) په هغه صورت کې چې ددې مادې په دوه یمه فقره کې د درج شویو اشخاصو د تقاعد حقوق ددې مادې په (۱) فقرې کې د درج شوي معاش له نیمایي څخه زیات وي، کولی شي خپل تقاعد وغواړي.
- بست هشتم قانون کارکنان خدمات ملکی شناخته می شوند.
- (۲) اشخاصی که توسط کمیسیون صحتی تثبیت معلولیت، معلول قسمی تثبیت گردیده اند، حسب احوال مستحق نصف معاش مندرج اجزای فقره (۱) این ماده شناخته می شوند.
- (۳) در صورتی که حقوق تقاعد اشخاص مندرج فقره (۲) این ماده بیشتر از نصف معاش مندرج فقره (۱) این ماده باشد، می توانند تقاعد خویش را مطالبه نمایند.

د معلول مړینه**نهمه ماده:**

(۱) که چېرې د رسمي کار سابقه لرونکی معلول مړ شي، د معلولیت معاش د تقاعد د حقوقو په توګه د

وفات معلول**ماده نهم:**

(۱) هرگاه معلول با سابقه کار رسمی وفات نماید، معاش معلولیت به حیث حقوق تقاعد

- متوفي د ونډې له وضع کولو پرته د هغه پاتې کسانو ته ورکول کيږي.
- (۲) د دې قانون په مفهوم د متوفي معلول پاتې کسان عبارت دي له:
- ۱- زوج، زوجه، بې مېړه لور، هغه زوی چې د اتلس کلنۍ سن يې نه وي بشپړ کړی، معلول يا په تعليم يا تحصيل او يا د عسکري عمومي مکلفيت د خدمت په ترسره کولو بوخت وي.
- ۲- پلار، مور، بې مېړه خور، هغه ورور چې د اتلس کلنۍ سن يې نه وي بشپړ کړی، معلول يا په تعليم يا تحصيل او يا د عسکري عمومي مکلفيت د خدمت په ترسره کولو بوخت وي، په دې شرط چې معلول له مړينې د مخه د هغوی د معيشت متکفل وي.
- ۳- د معلول صليبي طفل چې د هغه له مړينې وروسته د هغه له حاملې ښځې څخه وزېږېږي.
- (۳) د معلول د پاتې
- بدون وضع سهمیه متوفی، برای بازماندگان وی پرداخته می‌شود.
- (۲) باز ماندگان معلول متوفی به مفهوم این قانون عبارتند از:
- ۱- زوج، زوجه، دختر بدون شوهر، پسری که سن هجده سالگی را تکمیل نکرده، معلول یا مصروف تعلیم یا تحصيل و یا انجام خدمت مکلفیت عمومی عسکری باشد.
- ۲- پدر، مادر، خواهر بدون شوهر، برادری که سن هجده سالگی را تکمیل نکرده، معلول یا مصروف تعلیم یا تحصيل و یا انجام خدمت مکلفیت عمومی عسکری باشد، مشروط بر اینکه معلول قبل از وفات متکفل معیشت آنها بوده باشد.
- ۳- طفل صلیبی معلول که بعد از فوت وی از زوجۀ حاملۀ او تولد شود.
- (۳) تشییت بازماندگان معلول

کسانو تثبیت د شرعي وثيقي په واسطه
صورت مومي.

توسط وثيقي شـرعي
صورت می گیرد.

د نه ثبت شويو معلولينو حقوق او

امتیازونه

لسمه ماده:

هغه شمېر مجاهدين او نور
اشخاص چې د ۱۳۵۷ کال د ثور
د میاشتي د ۷ نېټې نه وروسته
معلول او د هغوی معلولیت د
وخت د صلاحیت لرونکو مراجعو له
خوا تثبیت شوی نه وي او د
وخت د شرایطو په اثر ورته د
معلولیت کارت نه وي توزیع شوی،
ددې قانون د انفاذ له نېټې
څخه د حقوقو او امتیازونو مستحق
دي او د معلولیت د تثبیت شرایط او
دهغوی د حقوقو او امتیازونو ورکول له
احوالو سره سم د ځانګړې کړنلارې
مطابق چې د مالي وزارت او کار
او ټولنیزو چارو، شهیدانو او
معلولينو د وزارت لخوا ترتیب
کېږي، تنظیمېږي .

ناشده

ماده دهم:

آنچه از مجاهدين و اشخاصی که
از ۷ ثور ۱۳۵۷ به بعد
معلول و معلولیت آنها از
طرف مراجع ذیصلاح وقت
تثبیت نگردیده و نظر به شرایط
زمان کارت معلولیت برای شان
توزیع نشده باشد، از تاریخ
انفاذ این قانون مستحق
حقوق و امتیازات معلولیت
بوده، شرایط تثبیت معلولیت و
پرداخت حقوق و امتیازات آنها
حسب احوال طبق طرز العمل
جداگانه که از طرف وزارت
مالیه و وزارت کار و امور
اجتماعی، شهدا و معلولين
ترتیب می شود،
تنظیم می گردد.

د معاش قطع کېدل

يوولسمه ماده:

(۱) د معلول معاش په لا ندي حالاتو کې قطع کېږي:

۱- د هېواد دايمي پرېښودل.

۲- د تابعيت پرېښودل.

۳- د واکمنې محکمې د قطعي حکم د صادرېدو پر بنسټ د ملي خيانت د جرم په ارتکاب.

۴- د دې قانون په يودېرشمه ماده کې د درج شوي حکم د تحقق په حالت کې.

۵- له مړينې وروسته، د پاتې کسانو نه موجوديت.

۶- روغتيا موندنه.

۷- په تقنيني سندونو کې درج شوي نور حالات.

(۲) له رتبې يا درجې پرته معلول د مړينې په صورت کې د هغه معاش قطع او يو کلني معاشونه يې په يوه ځای توگه د هغه پاتې کسانو ته ورکول کېږي.

قطع معاش

ماده يازدهم:

(۱) معاش معلول در حالات آتی قطع می گردد:

۱- ترک دائمي کشور.

۲- ترک تابعيت.

۳- محکوميت به ارتکاب جرم خيانت ملي به اساس صدور حکم قطعي محکمه ذیصلاح.

۴- درحالت تحقق حکم مندرج ماده سي و يکم اين قانون.

۵- عدم موجوديت بازماندگان، بعد از فوت.

۶- صحت يابی.

۷- ساير حالات مندرج در اسناد تقنينی.

(۲) در صورت فوت معلول بدون رتبه يا درجه، معاش ماهوار وی قطع و معاشات يکساله او طور يکبارگی به بازماندگانش پرداخته می شود.

دمعلول د پاتي کسانو د حقوقو قطعکیدل

دوولسمه ماده:

(۱) د متوفي معلول دپاتي کسانو حقوق په لا ندي حالاتو کي قطع کيږي.

۱- مړينه.

۲- د هېواد دايمي پريښودل .

۳- د تابعيت پريښودل .

۴- دواکمني محکمي دقطعي حکم دصادرېدو پريښت د ملي خيانت دجرم په ارتکاب محکومېدل.

۵- هغه زوی يا ورور چې د (۱۸) کلني سن يی بشپړ کړی يايې د معلوليت څخه شفا موندلې يايې تعليم، تحصيل او يايې د عسکري عمومي مکلفيت خدمت پای ته رسولی وي.

۶- د متوفي معلول دزوجي، لور يا خور واده کول .

(۲) هغه ونډه چې ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي حکم

قطع حقوق بازماندگانمعلول

ماده دوازدهم:

(۱) حقوق بازماندگان معلول متوفي در حالات ذيل قطع می گردد:

۱- وفات.

۲- ترک دايمي کشور.

۳- ترک تابعيت .

۴- محکوميت به ارتکاب جرم خيانت ملی به اساس صدور حکم قطعي محکمه ذیصلاح.

۵- پسر و برادری که سن (۱۸) سالگی را تکمیل یا از معلولیت شفایابديا تعليم، تحصيل و يا خدمت مکلفيت عمومي عسکري را ختم نموده باشد.

۶- ازدواج زوجه، دختر يا خواهر معلول متوفي.

(۲) سهمی که مطابق حکم مندرج فقره (۱) اين ماده قطع می گردد، به

مطابق قطع کيږي، د نورو پاتې کسانو په ونډه کې نه زياتيږي. د نورو پاتې کسانو په ونډه کې نه زياتيږي. نمي گړدد.

د پاتې کسانو تر منځ د تقاعد د حقوقو وېش

ديارلسمه ماده:

(۱) د تقاعد حقوق د متوفي د ونډې له وضع کېدو پرته د پاتې کسانو تر منځ مساويانه وېشل کيږي. (۲) هغه پاتې کسان چې د څو معلولو څخه د معلوليت د معاش مستحق وي، نوموړي ټول حقوق اخلي.

د تقاعد حقوق

څوارلسمه ماده:

هغه شخص چې د کار توان په بشپړه توگه له لاسه ورکوي، د معلوليت د تشييت له نېټې څخه، د دې قانون د اتمې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي حکم مطابق، دهغه د معلوليت حقوق د تقاعد د حقوقو په توگه ورکول کيږي.

تقسيم حقوق تقاعد بين بازماندگان

ماده سيزدهم:

(۱) حقوق تقاعد بدون وضع سهم معلول متوفي بين بازماندگان وي مساويانه تقسيم مي گړدد. (۲) بازماندگاني که از چند معلول مستحق معاش معلوليت باشند، کليه حقوق مذکور را اخذ مي نمايند.

حقوق تقاعد

ماده چهاردهم:

شخصی که قدرت کار را کاملاً از دست می دهد، از تاريخ تشييت معلوليت، مطابق حکم مندرج فقره (۱) ماده هشتم اين قانون، حقوق معلوليت وي به حيث حقوق تقاعد پرداخته مي شود.

د تبعيض نلرل**پنځلسمه ماده:**

معلولین له تبعیض پرته په ټولنیزو، اقتصادي، سیاسي، فرهنگي، بنوونیزو او روزنیزو، تفریحی او ورزشي ډگرونو کې د مساوي ونډې اخیستنې د حق لرونکي دي.

د معلول ماشوم حقوق**شپاړلسمه ماده:**

(۱) معلول ماشومان له بنسټیزو حقوقو او آزادیو څخه په ګټې اخیستنې کې دنورو ماشومانو په شان د مساوي حقوقو لرونکي دي.

(۲) اړوند وزارتونه او دولتي ادارې هغو معلولو ماشومانو د تفریح او ورزش ته د لاس رسۍ په منظور ځانګړي او د لاس رسۍ وړ ځایونه او سیمې جوړوي او په لازمه وسایلو یې سمبالوي.

عدم تبعيض**ماده پانزدهم:**

معلولین، حق سهم ګیری مساوي را در عرصه‌های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، تعلیمی و تربیتی، تفریحی و ورزشی، بدون تبعیض، دارا می‌باشند.

حقوق طفل معلول**ماده شانزدهم:**

(۱) اطفال معلول در استفاده از حقوق و آزادی‌های اساسی مانند سایر اطفال، دارای حقوق مساوي می‌باشد.

(۲) وزارت ها و ادارات دولتي ذيربط، به منظور دسترسی اطفال معلول، به تفریح و ورزش، مکان‌ها و محلات اختصاصی و قابل دسترس را ایجاد و با وسایل لازمه آنها را تجهیز می‌نمایند.

طبیعی یا له مورہ پیدا شویمعلول

اولسمه ماده:

طبیعی یا له مورہ پیداشوی معلول د دې قانون د څلورمې او اتمې مادې پرته له نورو حقوقو او امتیازونو څخه یې برخمن کیږي.

د معلول ماشوم د زېږون خبر ورکول

اتلسمه ماده:

د عامې روغتیا وزارت او د روغتیايي خدمتونو د وړاندې کولو نورې خصوصي مؤسسې، د معلول ماشوم له زېږېدلو څخه د کار او ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو وزارت ته پوره لیکلې ډول خبر ورکوي.

تعلیمات او لوړې تحصیلات

نولسمه ماده:

(۱) د پوهنې او لوړو تحصیلاتو وزارتونه، معلولینو ته د

معلول طبیعی یامادرزاد

ماده هفدهم:

معلول طبیعی یا مادرزاد به استثنای مواد چهارم و هشتم این قانون از سایر حقوق و امتیازات آن مستفید می شوند.

اطلاع ولادت طفل معلول

ماده هجدهم:

وزارت صحت عامه و سایر مؤسسات خصوصی عرضه خدمات صحی، ولادت طفل معلول را به وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین کتباً اطلاع می دهند.

تعلیمات و تحصیلات عالی

ماده نهم:

(۱) وزارت های معارف و تحصیلات عالی، زمینه تعلیم و تربیه فراگیر و

بنوونې او روزنې پراخه او ځانگړې زمينه په برابره وي. اختصاصي را بـــــــرای معلولين فراهم می نمایند.

(۲) حکومت هغه بهرني تحصيلي بورسونه، چې لگښتونه يې د مرسته کوونکو دولتونو او مؤسسو په غاړه وي د هغو له ټولې برخې څخه (۵) سلنه د شرايطو وړ معلولينو لپاره تخصيص ورکوي.

(۳) تحصيلي او تعليمي خصوصي مؤسسې، معلولينو ته اړوند خدمتونه د نورو اشخاصو په پرتله په سلو کې (۲۵) لږ وړاندې کوي.

آموزش فنی و حرفوی

ماده بیستم:

وزارت کار و امور اجتماعي، شهدا و معلولين به همکارۍ مؤسسات ذيربط زمينه آموزش فنی و حرفوی را برای معلولين با نظر داشت استعداد و توانایی آنها فراهم می نماید.

فني او حرفوي زده کړې

شلمه ماده:

د کار او ټولنيزو چارو، شهيدانو او معلولينو وزارت، د اړوندو مؤسسو په مرسته، معلولينو ته د هغوی د استعداد او وړتيا له په پام کې نيولو سره د فني او حرفوي زده کړو زمينه برابره وي.

روغتیایی خدمتونه**یوویشتمه ماده:**

(۱) د عامې روغتیا وزارت، هر ډول روغتیایی خدمتونو، درملنې، جسمي، حسي، ذهني او رواني بیا توانموندنې ته د معلولو اشخاصو د لاس رسی په منظور لازم تدبیرونه نیسي.

(۲) د عامې روغتیا وزارت د طبی کمپسیون له تأیید سره سم که چیرې دمعلول درملنه د هېواد په دننه کې شوني نه وي د درملنې په موخه د دولت په لگښت دهغه لېږدول له هېواد څخه بهرته.

د کار حق**دوه ویشتمه ماده:**

حکومت په وزارتونو او دولتي ادارو کې د شرایطو لرونکو معلولینو د استخدام د ونډې کم له کمه درې سلنه دهغو د خپلې غوښتنې په صورت کې د قانون د حکمونو مطابق، په پام کې نیسي.

خدمات صحی**ماده بیست ویکم:**

(۱) وزارت صحت عامه، به منظور دسترسی اشخاص معلول به هر نوع خدمات صحی، تداوی و بازتوانی جسمي، حسي، ذهني و رواني، تدابیر لازم را اتخاذ می نماید.

(۲) طبق تأیید کمیسیون طبی وزارت صحت عامه در صورتی که تداوی معلول در داخل ممکن نباشد، اعزام وی به خارج از کشور جهت تداوی به مصرف دولت.

حق کار**ماده بیست و دوم:**

حکومت حداقل سه فیصد سهمیه استخدام معلولین واجد شرایط را در صورت تقاضای خود آنها مطابق احکام قانون، در وزارت ها و ادارات دولتی در نظر می گیرد.

د بيا توانموندني د مرکزونو جوړول**درويشتمه ماده:**

(۱) د کار او ټولنيزو چارو، شهيدانو او معلولينو وزارت د عامې روغتيا او بناري پراختيا د وزارتونو، بنسارواليو او دملی المپیک کمیټې رياست په مرسته په مرکز او ولايتونو کې د معلولينو د بيا توانموندني مرکرونه د مالي امکاناتو په حدود، تاسيس او تجهيزوي.

(۲) واليان او نورې اړوندې ادارې د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوې موخې دپلې کولوپه منظور له اړوندو مراجعوسره مرسته کوي.

دخمکو د نمر و او د استوگنيزوآپارتمانونو اختصاص**خلورويشتمه ماده:**

(۱) بنساروالي گاني په مرکز او ولاياتو کې د خمکو د نمر و دويش په وخت کې د بي سرپناه معلولينو

ايجاد مراکز بازتواني**ماده بيست و سوم:**

(۱) وزارت کارو امور اجتماعي، شهدا و معلولين به همکاري وزارت های صحت عامه و انکشاف شهري و شارواليها و رياست کمیټه ملی المپیک، مراکز بازتواني معلولين را در مرکز و ولايات کشور در حدود امکانات مالي تاسيس و تجهيز می نمايد.

(۲) واليان و ساير ادارات ذيربط، به منظور تحقق هدف مندرج فقره (۱) اين ماده با مراجع مربوط همکاري می نمايند.

اختصاص نمرات زمين وآپارتمانهای رهائيشي**ماده بيست و چهارم:**

(۱) شارواليها حين توزيع نمرات زمين در مرکز و ولايات با تخفيف (۵۰٪)

لپاره، د هغوپه قيمت کي په (۵۰٪) تخفيف سره بيله ونلږه ځانگړې کوي.

(۲) د بنساري پراختيا وزارت او نورو اړوندې ادارې، استوگنځيو اپارتمانونو د وېش په وخت کي د بي سرپناه معلولينو لپاره دهغوی په نرخ کي د (۲۰٪) تخفيف، بيله ونډه ځانگړې کوي.

(۳) بي سرپناه معلولين چي رسمي دنده لري، په هغه صورت کي چي له نورو کارکوونکو سره په عين شرايطو کي قرار ولري، هغو ته د ځمکو د نورو او استوگنځيو اپارتمانونو د وېش په وخت کي، د لومړيتوب حق ورکول کيږي.

د ساختمانونو، ترانسپورت او

ټکنالوژي طراحي

پنځه ويشتمه ماده:

وزارتونه، دولتي ادارې او نورې

طراحي ساختمان ها، ترانسپورت و

ټکنالوژي

ماده بيست و پنجم:

وزارت هـا، ادارات دولتي

مراجع د ودانيو، اماکنو، تفريخ ځايونو، لوبغالو او عمومي معبرونو، ترانسپورت او تکنالوژي د طراحي په وخت کې د معلولينو د ګټې اخيستنې لپاره لا زمې آسانتياوې برابرې وي.

و ساير مراجع، حين طراحي ساختمان ها، اماکن، تفريحگاهها، ورزشگاهها و معابر عمومي، ترانسپورت و تکنالوژي سهولت های لا زم را غرض استفاده معلولين فراهم می نمايند.

د معلولينو ثبت

شپږويشتمه ماده:

د مرکزي احصايې اداره د عمومي سرشمېرنو په وخت کې، معلولين د هغوی د معلوليت د ډول په تفکيک سره ثبتوي او په دې هکله د کار او ټولنيزو چارو، شهيدانو او معلولينو وزارت ته په ليکلي ډول خبر ورکوي.

بازار موندنه

اووه ويشتمه ماده:

د سوداګرۍ او صنايعو وزارت، دمعلولينو په واسطه د توليد شويو مالونو د بازار موندنې لپاره لا زم تدبيرونه نيسي.

ثبت معلوليت

ماده بیست و ششم:

اداره احصائیه مرکزی، حين سرشماری های عمومی، معلولين را با تفکيک نوع معلوليت آنها ثبت نموده، در مورد وزارت کار و امور اجتماعي، شهدا و معلولين کتباً اطلاع می دهد.

بازاريابي

ماده بیست و هفتم:

وزارت تجارت و صنايع، جهت بازاریابی اموال توليد شده توسط معلولين، تدابير لا زم اتخاذ می نمايد.

د عسکري عمومي مکلفيت څخهمعاف کيدل

اته ويشتمه ماده:

هغه شخص چې د کلي معلول متکفل وي، د عسکري عمومي مکلفيت له خدمت څخه معاف دی.

د چلونې د جواز اخيستل

نهه ويشتمه ماده:

قسمي معلول د ترافیک دچلونې د کورس د فراغت دسند په لرلو سره او د ترافیک د چلونې د ازمويښت د برياليتوب له ترلاسه کولو وروسته، کولای شي د اړوندو تقينې سندونو مطابق، د چلونې جواز ترلاسه کړي.

د معلوليت کارت

دېرشمه ماده:

معلولينو ته د کار او ټولنيزو چارو، شهيدانو او معلولينو د وزارت لخوا د دې قانون د (۱) گڼې ضميمه

معافيت از خدمت مکلفيت عموميعسکري

ماده بیست وهشتم:

شخصی که متکفل معلول کلی بوده، از خدمت مکلفيت عمومي عسکري معاف می باشد.

اخذ جواز رانندگی

ماده بیست ونهم:

معلول قسمی با داشتن سند فراغت از کورس رانندگی ترافیک و کسب موفقیت در امتحان رانندگی ترافیک می تواند، طبق اسناد تقينې مربوط، جواز رانندگی بدست آورد.

کارت معلوليت

ماده سی ام:

برای معلولين از طرف وزارت کار و امور اجتماعي، شهداء و معلولين، کارت اخذ

فورمی مطابق د معلولیت
د حقوقو د اخیستلو کارت ورکول
کیری.
حقوق معلولیت طبق
ضمیمه شماره (۱) این قانون
اعطاء می گردد.

په دنده باندې له بوختېدو څخه

امتناع

یو دېرشمه ماده:

(۱) که چېرې قسمي معلول د مناسبي
دندې له اشغال څخه له مؤجه عذر پرته
امتناع وکړي، په دې قانون کې له درج
شویو حقوقو او امتیازونو څخه
محرومېږي.

(۲) که چېرې قسمي معلول بیا په
رسمي دنده کې شامل شي، د دې
قانون په اتمه ماده کې له درج
شویو حقوقو څخه ګټه
نشي اخیستلای.

ترانسپورت

دوه دېرشمه ماده:

د ترانسپورت او هوانوردی وزارت د
دولتي او خصوصي ترانسپورتي
کمپنیو سره په تفاهم کې د هوایي او
ځمکنيو سفرونو د تکتونو په

امتناع از اشغال

وظیفه

ماده سی ویکم:

(۱) هرگاه معلول قسمي از اشغال
وظیفه مناسب بدون عذر مؤجه امتناع
ورزد، از حقوق و امتیازات
مندرج این قانون محروم
می گردد.

(۲) هرگاه معلول قسمي دوباره
شامل وظیفه رسمی گردد،
از حقوق مندرج ماده هشتم
این قانون، مستفید
شده نمی تواند.

ترانسپورت

ماده سی و دوم:

وزارت ترانسپورت و هوانوردی در
تفاهم با کمپنیهای ترانسپورتي دولتي و
خصوصی تدابیر لازم را به
منظور رعایت تخفیف در قیمت

قیمت کې د تخفیف په موخه د معلولینو لپاره لا زم تدبیرونه په پام کې نیسي.

تکت سفرهای هـوایی و زمینی برای معلولین در نظر می گیرد.

حج او زیارت

دری دېرشمه ماده:

(۱) حکومت موظف دی، د هغو حاجیانو برخه، چې د میلنوپه توګه د لګښتونو له منلو سره د اسلامي هېوادو او مؤسسو له خوا د حج د فریضې د ادا کولو په موخه بلل کېږي، (۵٪) سلنه د هغونو د شرایطو وړ معلولینو لپاره په پام کې ونیسي.

حج و زیارت

ماده سی و سوم:

(۱) حکومت موظف است از سهمیه حجی که رسماً به حیث مهمان با قبول مصارف از طرف کشورها و مؤسسات اسلامی جهت ادای فریضه حج دعوت می شوند، (۵٪) آنرا برای معلولین واجد شرایط در نظر بگیرد.

(۲) هغه معلولینو ته چې د حج د فریضې د ادا کولو مالي امکانات ولري، د لومړي توب حق ورکول کېږي.

(۲) به معلولین که غرض ادای فریضه حج امکانات مالی داشته باشند، حق اولویت داده می شود.

درېم فصل

متفرقه حکمونه

د معلولیت د تصدیق مراجع

څلور دېرشمه ماده:

د اشخاصو معلولیت د لاندې واکمنو

فصل سوم

احکام متفرقه

مراجع تصدیق معلولیت

ماده سی و چهارم:

معلولیت اشخاص توسط مراجع

- مراجعو پوه واسطه تصدیقیري:
- ۱- د نظامي منسوبینو او د دولتي، گډو او خصوصي ادارو د کارکوونکو معلولیت، په مرکز کې د اړوندو وزارتونو او ادارو د کمپسیونونو لخوا.
- ۲- په ولایتونو کې د نظامي منسوبینو معلولیت د اړوندو قطعاتو او جزو تامونو د لارې او د دولتي، گډو او خصوصي ادارو د کارکوونکو، د امنیې د قوماندانانو، د ملي امنیت د مسئولینو لخوا او د اړوندو ولایتونو د مقام پوه مهر او لاسلیک.
- ۳- په ولسوالیو کې د دولتي، گډو او خصوصي ادارو د کارکوونکو معلولیت د امنیې قوماندانانو، د ملي امنیت د مسئولینو، د اړوندو ولسوال پوه تأیید او د اړوندو ولایت د مقام پوه مهر او لاسلیک.
- ۴- دهغو اشخاصو معلولیت چې رسمي دولتي وظیفه ونلري د پېښې
- ذیصلح ذیل تصدیق می گردد:
- ۱- معلولیت منسوبین نظامی و کارکنان ادارات دولتي، مختلط و خصوصي در مرکز از طرف کمیسیونهای وزارتها و ادارات مربوط.
- ۲- معلولیت منسوبین نظامی در ولایات از طریق قطعات و جزو تامهای مربوط و از کارکنان ادارات دولتي، مختلط و خصوصي از طرف قوماندانان امنیه، مسئولین امنیت ملی و مهر و امضاء مقام ولایات مربوط.
- ۳- معلولیت کارکنان ادارات دولتي، مختلط و خصوصي در ولسوالیها از طرف قوماندانان امنیه، مسئولین امنیت ملی، تأیید ولسوال مربوط و مهر و امضاء مقام ولایت مربوط.
- ۴- معلولیت اشخاصی که وظیفه رسمی دولتي نداشته باشند از طرف

د ځای د امنیې د قوماندانانو او ملي امنیت د مسئولینو لخوا او د اړوند ولایت د مقام په مهر او لاسلیک.

قوماندانان امنیه و مسئولین امنیت ملی محل واقعه و مهر و امضای مقام ولایت مربوط .

د مرستی د ورکړې مراجع

پنځه دېرشمه ماده:

د دې قانون په څلورمه ماده کې درج شوي مرسته د نظامي منسوبيتو او د دولتي، کليو او خصوصي ادارو کارکوونکو لپاره د کار او خدمت د وروستي ځای څخه او د رتبې او درجې پرته اشخاصو او هغو اشخاصو چې ثابت معاش ونه لري، د جمهور رئیس لخوا د مؤظف شوي کمېسيون يا هيئت په واسطه ورکول کيږي.

مراجع پرداخت مساعدت

ماده سي و پنجم:

مساعدت مالي مندرج ماده چهارم اين قانون برای منسوبين نظامي و کارکنان ادارات دولتي، مختلط و خصوصي، از آخرين محل کار و خدمت و برای اشخاص بدون رتبه يا درجه و اشخاصي که معاش ثابت نداشته باشند، توسط کميسيون يا هيئت مؤظف از طرف رئيس جمهور پرداخته مي شود.

د تقاعد د حقوقو د ورکړې مرجع

شپږ دېرشمه ماده:

معلولينوته په مرکز او ولايتونو کې د تقاعد حقوق او نور امتيازونه د کار او ټولنيزو چارو، شهيدانو او معلولينو د وزارت لخوا ورکول

مرجع پرداخت حقوق تقاعد

ماده سي و ششم:

حقوق تقاعد وسایر امتیازات برای معلولين در مرکز و ولايات از طرف وزارت کار و امور اجتماعي، شهداء و معلولين پرداخته

کیری.

می شود.

له معلولیت خنجه خبرتیا

اووه دپرشمه ماده:

د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت او نور اړوند وزارتونه او دولتی او غیر دولتی ادارې له معلولیت او د معلولینو له حقوقو خنجه د خلکو دخبرتیا د سطحې د لوړولو په منظور لا زم تدبیرونه نیسی.

آگاهی از معلولیت

ماده سی و هفتم:

وزارت اطلاعات و فرهنگ و سایر وزارت ها و ادارات دولتی و غیر دولتی ذیربط به منظور بلند بردن سطح آگاهی مردم از معلولیت و حقوق معلولین، تدابیر لا زم اتخاذ می نمایند.

د معاش زیاتوالی

اته دپرشمه ماده:

د معلولینو د معاش حقوق د معاشونو د عمومی زیاتوالی په وخت کې متناسباً زیاتیږي.

افزودی معاش

ماده سی و هشتم:

معاش معلولین حین افزودی عمومی معاشات متناسباً افزود می گردد.

د کړنلارې وضع کول

نه دپرشمه ماده:

د کار او ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو وزارت کولای شي د دې قانون د حکمونو د لابسه تطبیق په منظور جلا کړنلارې وضع کړي.

وضع طرز العمل

ماده سی و نهم:

وزارت کار و اموراتمتماعی، شهداء و معلولین می تواند، به منظور تطبیق بهتتر احکام این قانون طرز العمل های جداگانه وضع نماید.

د انفاذ نېټه**څلورېنښتمه ماده:**

دغه قانون د توشېح له نېټې څخه نافذ دی، په رسمي جريده کې دې خپور شي او د هغه په نافذېدو سره د (۱۴۲۰) هجري قمري کال په (۷۸۹) ګڼه رسمي جريده کې خپور شوی د افغانستان اسلامي امارت د ټيپيانو، معلولينو، ورکوشويو، او د اسلامي انقلاب د شهيدانو د پاتي کسانو او د نورو اتباعو د حقوقو او امتيازونو قانون او دهغه نور مغاير حکمونه لغو کېدل کېږي.

تاريخ انفاذ**ماده ټولم:**

اين قانون از تاريخ توشېح نافذ بوده، در جريده رسمي نشر گردد و با انفاذ آن قانون حقوق و امتيازات مجروحين، معلولين، مفقودين و بازماندگان شهدای انقلاب اسلامي و ساير اتباع امارت اسلامي افغانستان منتشره جريده رسمي شماره (۷۸۹) سال (۱۴۲۰) هجري قمري و ساير احکام مغاير آن ملغي پنداشته می شود.

ضمیمه شماره (۱) قانون حقوق و امتیازات معلولین

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین

کارت هویت معلول

<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 80%; margin: 0 auto;"> <p>فوتوى معلول</p> </div> <p style="margin-top: 20px;">نشان انگشت و امضای معلول</p>		صفحه و جلد (م ۴۰)
		اسم معلول
		ولد
		ولديت
		سکونت اصلی
		سکونت فعلی
		نوع معلولیت
		محل معلولیت
		تاریخ معلولیت
		وظیفه قبلي
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 80%; margin: 0 auto;"> <p>فوتوى وکیل</p> </div> <p style="margin-top: 20px;">نشان انگشت و امضای وکیل</p>		فیصدي معلولیت
		اسم وکیل
		ولد
		نمبر وثيقه (وکالت خط)
		قربت با معلول
		نمبر تذکره (صفحه، جلد، شماره ثبت و تاریخ صدور)
		اسم و امضاء کارمند ترتیب کننده
<p>اسم و امضای رئیس اداره مربوطه</p> <p style="text-align: center; margin-top: 20px;">مهر</p>		

ضمیمه شماره (۲) قانون حقوق و امتیازات معلولین

تاریخ			شماره ثبت و صدور
روز	ماه	سال	

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین
معینیت امور شهدا و معلولین
کارت معاش معلولیت
فورم: م ۱۱

شهرت معلول	نام و تخلص	نام پدر	ولدیت	نمبر تذکره (صفحه، جلد، شماره ثبت و صدور)

سکونت اصلی			سکونت فعلی		
قریه یا ناحیه	ولسوالی	ولایت	قریه یا ناحیه	ولسوالی	ولایت

تاریخ معلولیت			معاش ماهوار			تاریخ استحقاق معاش			علت معلولیت		
روز	ماه	سال				روز	ماه	سال			

شهرت و کیل شرعی معلول

نام و تخلص	ولد	سکونت اصلی و فعلی	نمبر تذکره (صفحه، جلد، شماره و محل صدور)	قربانیت	نمبر وثیقه (وکالت خط)	محل نصب فوتوی وکیل

تصدیق مراجع مربوط

نام و امضای مسؤل امنیت ملی و مهر اداره مربوط	نام و امضای قوماندان امنیه و مهر قوماندانی مربوط	نام و امضای ولسوال و مهر ولسوالی مربوط	تأیید و امضای والی و یا مقام با صلاحیت و مهر ولایت مربوط

شماره	معلومات درباره معلول
۱	اداره مربوط قبل از معلولیت
۲	سابقه خدمت
۳	رتبه یا درجه
۴	درجه تحصیل
۵	مهارت‌ها

نظر کمیسیون صحتی مندرج ماده (ششم) قانون حقوق و امتیازات معلولین	
تشخیص	
اسناد موجه معلولیت از اداره مربوط	
نوع معلولیت	
فیصدی کاهش قدرت کار و تثبیت درجه معلولیت	
تجویز معالجه طبی و نحوه احیای مجدد	

شهرت و امضای اعضای کمیسیون					س.ع.
امضاء و مهر رئیس کمیسیون	امضاء	اداره مربوط	رشته و تخصص	نام و تخلص	
					۱
					۲
					۳
					۴
					۵
					۶

د افغانستان اسلامي جمهوريت

عدليې وزير محترم څارنپوه حبيب الله

"غالب"

جمهوری اسلامی افغانستان

محترم څارنپوه

حبيب الله "غالب" وزير عدليه

گڼه: (۸۱۶۸)

نېټه: ۱۳۸۹/۶/۶

شماره: (۸۱۶۸)

تاریخ: ۱۳۸۹/۶/۶

د شهيدانو او ورکو شوو د پاتو کسانو د حقوقو او امتيازونو قانون چې د ملي شوري دولسي جرگې د ۱۳۸۸/۹/۲۸ نېټې (۱۵۵) گڼې مصوبې پر بنسټ د ټولو غړو په دوو ثلثو رأيو سره په څلور فصلونو او (۱۹) مادو کې تصويب او د افغانستان د اساسي قانون د (۹۴) مادې د حکم له مخې توشېح شوی گڼل کېږي. بناءً نوموړی قانون د هغه له مصوبې سره يو ځای تاسو ته در واستول شو خوږي په رسمي جريده کې په خپرولو لاس پورې کړی.

قانون حقوق و امتيازات بازماندگان شهدا و مفقودين که به اساس مصوبه شماره (۱۵۵) مؤرخ ۱۳۸۸/۹/۲۸ ولسی جرگه شورای ملی به دو ثلث آرای کل اعضاء بداخل چهار فصل و (۱۹) ماده تصویب و به تاسی از حکم ماده (۹۴) قانون اساسی افغانستان توشیح شده محسوب می گردد. بناءً قانون مذکور همراه با مصوبه آن به شما ارسال شد تا به نشر آن در جريده رسمی اقدام نمائيد.

حامد کرزی

د افغانستان د اسلامي

جمهوريت رئيس

حامد کرزی

رئيس جمهوری اسلامی

افغانستان

ولسي جرگه

مصوبه

د شهيدانو او ورکو شوو د پاتي کسانو
د حقوقو او امتيازونو قانون د ټولو غړو په
دوه ثلثه رايو سره

ولسي جرگه

مصوبه

قانون حقوق و امتيازات
بازماندگان شهدا و مفقودين به دو ثلث
آرای کل اعضاء

پرله پسي گڼه: (۱۵۵)

د تصويب نېټه: ۱۳۸۸/۹/۲۸

د افغانستان د اساسي قانون د څلور نوي
يمي مادې له حکم سره سم، ولسي
جرگې د ۱۳۸۸ کال د ليندۍ د ۲۸
نېټې د شنبې ورځې په عمومي غونډه کې
د شهيدانو او ورکو شوو د پاتي کسانو د
حقوقو او امتيازونو قانون د دويم ځل لپاره
د ټولو غړو په دوه ثلثه رايو سره په څلورو
فصلونو او نولسو مادو کې تصويب کړ.

شماره مسلل: (۱۵۵)

تاريخ تصويب: ۱۳۸۸/۹/۲۸

به تاسی از حکم ماده نودو چهارم
قانون اساسی افغانستان، ولسي جرگه
در جلسه عمومي روز شنبه
مؤرخ ۲۸ ماه قوس سال ۱۳۸۸
قانون حقوق و امتيازات بازماندگان
شهدا و مفقودين را مجدداً به دو ثلث
آرای کل اعضاء به داخل چهار فصل و
نزده ماده تصويب نمود.

څارنوال عبدالستار خواصي

د ولسي جرگې منشي

څارنوال عبدالستار خواصي

منشي ولسي جرگه

فهرست مندرجات

قانون حقوق و امتیازات بازماندگان شهدا و مفقودین

فصل اول

احکام عمومی

صفحه	عنوان	ماده
۳۳	مبنی	ماده اول:
۳۳	ساحه تطبیق قانون	ماده دوم:

فصل دوم

حقوق و امتیازات بازماندگان شهدا و مفقودین

۳۵	مساعدت مالی	ماده سوم:
۳۶	حقوق تقاعد	ماده چهارم:
	حقوق و امتیازات شهدا و مفقودین	ماده پنجم:
۳۷	تثبیت ناشده	
۳۸	تثبیت شهادت و مفقودیت	ماده ششم:
۳۸	بازماندگان شهید و مفقود	ماده هفتم:
۳۹	تقسیم حقوق تقاعد بین بازماندگان	ماده هشتم:
۴۰	قطع حقوق شهادت و مفقودیت	ماده نهم:
۴۱	تعلیمات و تحصیلات عالی	ماده دهم:
۴۱	اختصاص نمرات زمین و اپارتمان های رهائشی	ماده یازدهم:
۴۲	حج و زیارت	ماده دوازدهم:

فصل سوم

مراجع تصديق كننده

۴۲.....	تصديق شهادت و مفقوديت	ماده سيزدهم:
۴۴.....	تصديق شهادت به اثر جراحت	ماده چهاردهم:

فصل چهارم

احكام متفرقه

مراجع پرداخت مساعدت مالي و حقوق	ماده پانزدهم:	
۴۶.....	شهادت و مفقوديت	
۴۷.....	كارت و كيل شهيد يا مفقود	ماده شانزدهم:
۴۷.....	افزودى معاش	ماده هفدهم:
۴۸.....	وضع طرز العمل	ماده هجدهم:
۴۸.....	تاريخ انفاذ	ماده نوزدهم:

د شهيدانو او ورکو شوو د
پاتي کسانو د حقوقو او
امتيازونو قانون

قانون حقوق و امتيازات
بازماندگان شهدا
و مفقودين

لومړی فصل
عمومي حکمونه

فصل اول
احکام عمومي

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون دافغانستان د اساسي
قانون د درې پنځوسمې
مادې د حکم پر بنسټ
د شهيدانو او ورکو شوو
د پاتې کسانو
د حقوقو او امتيازونو د تامينولو
په منظور وضع شوی دی.

د قانون د تطبيق ساحه

دوه يمه ماده:

لاندې کسان ددې قانون د
حقوقو او امتيازونو څخه
برخمن کیدی شي:

۱- دهغه اشخاصو پاتي کسان چې

مبني

ماده اول:

این قانون به تاسی از
حکم ماده پنجاه و سوم
قانون اساسی افغانستان،
به منظور تامين حقوق
و امتيازات بازماندگان
شهدا و مفقودين وضع
گردیده است.

ساحه تطبيق قانون

ماده دوم:

اشخاص ذیل از حقوق و امتيازات
مندرج احکام این قانون مستفيد شده
می توانند:

۱- بازماندگان اشخاصی که به

داعلاء کلمة الله په خاطر او د وطن د آزادی په دفاع کې د جهاد په دور کې شهید شوی وي.

۲- دهغو اشخاصو پاتې کسان چې د ۱۳۵۷ د ثور او د هغی نه وروسته د وروستیو دريوو لسيزو وسلوالو جنگونو او نښتو په اثر يي خپل ژوند له لاسه ورکړی وي او یا ورک شوي وي.

۳- د هغو اشخاصو پاتې کسان چې د بالفعل خدمت په وخت کې د قانون د حاکمیت ساتنې او د هېواد له ځمکنۍ بشپړتیا څخه د دفاع په خاطر او یا د دولتي دندې په اړه شهید یا ورک شوي وي.

۴- د هغو اشخاصو پاتې کسان چې د تروریستي عملونو او دولتي ضد عملونو لکه د ثقیله او خفیفه وسلو د ډزو، د ماینونو د چاودنو، مسمومیتونو او یا د دولتي ځواکونو د وسلې د ډزو په اثر شهید شوي وي.

خاطر اعلاء کلمة الله و دفاع از استقلال و آزادی کشور در دوران جهاد شهید گردیده باشند.

۲- بازماندگان اشخاصی که در جریان جنگ ها و درگیری های مسلحانه سه دهه اخیر کشور از ثور ۱۳۵۷ و بعد از آن جان خویش را از دست داده و یا مفقود گردیده باشند.

۳- بازماندگان اشخاصی که بخاطر دفاع از تمامیت ارضی و حراست از حاکمیت قانون حین انجام خدمت بالفعل یا به ارتباط وظیفه دولتی شهید یا مفقود شده باشند.

۴- بازماندگان اشخاصی که به اثر اعمال تروریستی و اعمال ضد دولتی از قبیل فیئر سلاح های ثقیله و خفیفه، انفجار ماین ها، مسمومیت ها و یا فیئر سلاح نیروهای دولتی شهید شده باشند.

دوه یم فصل

د شهیدانو او ورکو شویو د پاتې
کسانو حقوق او امتیازونه

مالي مساعدت

درېمه ماده:

د هغو اشخاصو پاتې کسان چې ددی قانون په دوه یمه ماده کې د درج شوو موخو لپاره، شهید یا ورک کېږي یواځې یو ځل په لاندې توګه د مالي مساعدت مستحق ګڼل کېږي:

۱- د نظامي منسوبینو او د دولتي، ګډو او خصوصي ادارو د کارکوونکو شهیدانو او ورکو شوو پاتې کسانو د وروستي میاشتي دمعاش پر بنسټ له اجزاء او ضمایمو سره د (۱۰) میاشتیني معاش (مزد) معادل.

۲- د بي رتبې او بي درجې اشخاصو پاتې کسان او هغه کسان چې ثابت معاش ونه لری او یا بی معاشه وي دملکي خدمتونو د

فصل دوم

حقوق و امتیازات بازماندگان شهدا
و مفقودین

مساعدت مالی

ماده سوم:

بازماندگان اشخاصی که به خاطر اهداف مندرج ماده دوم این قانون شهید یا مفقود می گردند، صرف برای یک مرتبه به ترتیب ذیل مستحق مساعدت مالی شناخته می شوند:

۱- بازماندگان شهدا یا مفقودین منسوبین نظامی و کارکنان ادارات دولتی، مختلط و خصوصی، معادل (۱۰) ماهه معاش (مزد) به اساس آخرین معاش ماهوار با اجزاء و ضمایم.

۲- بازماندگان اشخاص بدون رتبه یا درجه و اشخاصی که معاش ثابت نداشته یا بدون معاش باشند پنج ماهه معاش (مزد)

کارکوونکو د قانون د اتم بست د اول
قدم پنځه میاشتیني معاش له اجزاوو او
ضمایمو سره.

قدم اول بست هشتم قانون کارکنان
خدمات ملکی با اجزا
و ضمایم آن.

د تقاعد حقوق

خلورمه ماده:

ددې قانون په دویمه ماده کې د
درج شوو اشخاصو پاتې کسان په
لاندې توگه د تقاعد د
حقوقو مستحق گنل کېږي:

۱- د نظامي منسوبینو او
دولتي او گوندو ادارو د
کارکوونکو د وروستی میاشتیني
معاش (۳۵٪) له اجزاوو
او ضمایمو سره مستحق گنل
کېږي.

۲- د بی رتبې او درجې اشخاصو پاتې
کسان او هغه کسان چې ثابت معاش ونه
لری او یا بی معاشه وي د ملکی خدمتونو
د کارکوونکو د قانون د اتم بست د اول
قدم د معاش د (۳۰٪) له اجزاوو او
ضمایمو سره، مستحق گنل
کېږي.

حقوق تقاعد

ماده چهارم:

بازماندگان اشخاص مندرج
ماده دوم این قانون، به ترتیب
ذیل مستحق حقوق تقاعد
شناخته می شوند:

۱- بازماندگان منسوبین نظامی و
کارکنان ادارات دولتي
و مختلط مستحق (۳۵٪)
فیصد معاش (مزد) آخرین معاش
ماهوار با اجزاء و ضمایم آن شناخته
می شوند.

۲- بازماندگان اشخاص بدون رتبه
یا درجه و اشخاصی که معاش ثابت
نداشته و یا بدون معاش باشند
مستحق (۳۰٪) فیصد معاش (مزد)
قدم اول بست هشتم قانون کارکنان
خدمات ملکی با اجزاء و ضمایم آن
شناخته می شود.

د نه تثبیت شویو شهیدانو او ورکوشویو کسانو حقوق او امتیازونه**پنځمه ماده:**

هغه شمیر مجاهدین او کسان چې د ۱۳۵۷ کال د ثور د (۷) نېټې څخه وروسته شهید یا ورک شوي وي او د هغو شهادت د هماغه وخت د واکمنو مراجعو له خوا تثبیت شوی نه وي او د وخت د شرایطو پر اساس د شهادت یا ورک کېدو کارت د هغوی پاتې کسانو ته نه وي ورکړل شوی، ددې قانون د انفاذ له نېټې څخه د شهادت یا ورکیدو د حقوقو او امتیازاتو مستحق دي د شهادت او ورک کېدو د تثبیت او د هغوي د حقوقو او امتیازونو دورکړې شرایط د احوالو سره سم د ځانګړې کړنلارې (طرز العمل) مطابق د ماليې، کار او ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو د چارو

حقوق و امتیازات شهدا و مفقودینتثبیت ناشده**ماده پنجم:**

آنچه از مجاهدین و اشخاصی که از (۷) ثور ۱۳۵۷ به بعد شهید یا مفقود شده باشند شهادت و مفقودیت آنها از طرف مراجع ذیصلاح وقت تثبیت نگردیده و نظر به شرایط زمان کارت شهادت یا مفقودیت برای بازماندگان شان توزیع نشده باشد، از تاریخ انفاذ این قانون مستحق حقوق و امتیازات شهادت یا مفقودیت بوده شرایط تثبیت شهادت و مفقودیت و پرداخت حقوق و امتیازات آنها حسب احوال طبق طرز العمل جداگانه از طرف وزارت مالیه و وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین ترتیب

د وزارتونو له خوا ترتيب او تنظيمېږي.

و تنظيم مي گردد.

د شهادت او ورک کېدو تثبيت

شپږمه ماده:

د شهادت او ورک کېدو تثبيت ددې قانون پټه (۲ او ۳) گڼو ضميمې د (ش ۱۲) او (م ۱۲) فورمونو پټه واسطه صورت مومي.

تثبيت شهادت و مفقوديت

ماده ششم:

تثبيت شهادت و مفقوديت توسط فورم هـاى (ش ۱۲) و (م ۱۲) ضميمه هـاى شماره (۲ و ۳) اين قانون صورت مي گيرد.

د شهيد او ورک شوي پاتې کسان

اوومه ماده:

(۱) ددې قانون پټه مفهوم د شهيد او ورک شوي پاتې کسان عبارت دي له:

(۱) بازماندگان شهيد و مفقود به مفهوم اين قانون عبارت اند از:

۱- زوج، زوجه، بي ميره لور، هغه زوی چې داتلس کلنۍ سن يې نه وي بشپړ کړی، معلول يا په تعليم يا تحصیل يا د عسکری دعمومي مکلفيت د خدمت په تر سره کولو بوخت وي.

۱- زوج، زوجه، دختر بدون شوهر، پسری که سن هجده سالگی را تکمیل نکرده، معلول یا مصروف تعليم يا تحصیل و یا انجام خدمت مکلفيت عمومي عسکری باشد.

۲- پلار، مور، بي ميره خور، هغه ورور چې داتلس کلنۍ سن يې

۲- پدر، مادر، خواهر بدون شوهر، برادری که سن هجده

سالگی را تکمیل نکرده، معلول یا مصروف تعلیم یا تحصیل و یا انجام خدمت مکلفیت عمومی عسکری باشد، مشروط بر اینکه شهید یا مفقود، قبل از شهادت یا مفقودیت، متکفل معیشت آنها بوده باشد.

۳- طفل صُلبی شهید یا مفقود که بعد از شهادت یا مفقودیت وی از زن حامله او تولد شده باشد.

(۲) تثبیت بازماندگان شهید و مفقود توسط وثیقه شرعی صورت می گیرد.

تقسیم حقوق تقاعد بین

بازماندگان

ماده هشتم:

(۱) حقوق تقاعد بین بازماندگان شهید یا مفقود مساویانه تقسیم می گردد.

(۲) بازماندگانی که از چند شهید یا مفقود، مستحق معاش شهادت یا مفقودیت باشند،

نه وی بشپړکړی، معلول یا په تعلیم یا تحصیل یا د عسکری- د عمومی مکلفیت د خدمت په ترسره کولو بوخت وي، په دې شرط چې شهید یا ورک شوي، د شهادت یا ورک کېدو دمخه د هغوی د معیشت متکفل وي.

۳- د شهید یا ورک شوي صُلبی ماشوم چې د شهادت یا ورک کېدو وروسته ئي د هغه د امیند واری بنسټي څخه تولد شوی وي.

(۲) د شهید یا ورک شوي د پاتي کسانو تثبیتدل د شرعي وثیقي په واسطه صورت مومي.

د پاتي کسانو تر منځ د تقاعد د

حقوق ویشل

اتمه ماده:

(۱) د تقاعد حقوق د شهید یا ورک شوي د پاتي کسانو تر منځ په مساوي توګه ویشل کېږي.

(۲) هغه پاتي کسان چې لسه خوشهیدانو یا ورکو شوو څخه د شهادت یا ورک کېدلو

دمعاش مستحق وي، نومـوری
ټول حقوق اخلي.

کلیه حقوق مذکور را اخذ
می نمایند.

دشهادت او ورک کیدلو د حقوقو قطع

کېدل

نهمه ماده:

(۱) د شهید یا ورک شوي
پاتې کس د تقاعد حقوق په لاندې
حالاتو کې قطع کېږي:

- ۱- مړینه.
- ۲- د هېواد دايمي پرېښودل.
- ۳- د تابعیت پرېښودل.
- ۴- دملي خیانت د جرم ارتکاب.
- ۵- دواکمني محکمې د حکم صادرېدل.
- ۶- د شهید یا ورک شوي زوی یا ورور
چې داتلس کلنۍ سن یې بشپړ کړی یا له
معلولیت څخه روغ شي، یا یې تعلیم،
تحصیل یا د عسکری- د عمومي مکلفیت
خدمت ئې پای ته رسولی وي.
- ۷- د شهید یا ورک شوي، زوجې،
لور او خور چې واده
وکړي.
- (۲) هغه ونډه چې ددې مادې په

قطع حقوق شهادت و

مفقودیت

ماده نهم:

(۱) حقوق تقاعد باز مانده شهید
ومفقود در حالات ذیل قطع
می گردد:

- ۱- وفات.
- ۲- ترک دايمي کشور.
- ۳- ترک تابعیت.
- ۴- ارتکاب جرم خیانت ملی.
- ۵- صدور حکم محکمه باصلاحیت.
- ۶- پسر و برادر شهید یا مفقود که
سن هجده سالگی را تکمیل یا از
معلولیت شفا یابد، یا تعلیم، تحصیل
و یا خدمت مکلفیت عمومی
عسکری را ختم نموده باشد.
- ۷- زوجه، دختر و خواهر
شهید یا مفقود که
ازدواج نماید.
- (۲) سهمی که مطابق حکم

لو مړۍ فقره کې د درج شوي حکمونو مطابق قطع کېږي، د نورو پاتې کسانو په ونډه باندي نه زياتېږي.

مندرج فقره (۱) ايمن ماده قطع می گردد، به سهم ساير بازماندگان افزود نمی گردد.

زده کړې او لوړې ښوونې

لسمه ماده:

حکومت د هغو ټولو تحصيلي بورسونو له ونډې څخه چې لگښتونه يې د مرستندويو دولتونو او مؤسسو پر غاړه وي، د هغو (۵٪) د شهيدانو پر شرايطو برابر پاتې کسانو لپاره تخصيص ورکوي.

تعليمات و تحصيلات عالی

ماده دهم:

حکومت از مجموع سهمیه بورس های تحصيلی خارجی که مصارف آن، بدوش دولت ها و مؤسسات کمک کننده باشد (۵٪) آنرا برای بازماندگان واجد شرايط شهدا تخصيص می دهد.

د اوسيدني د ځمکو د نمر و او

اپارتمانونو اختصاصول

يوولسمه ماده:

(۱) د ښاري پراختيا وزارت، او نورو اړوندې ادارې، د اوسيدني د اپارتمانونو د وېش په وخت کې ځانگړې ونډه د هغوې به نرخ کې د (۲۰٪) تخفيف سره د شهيدانو د بې سرپناه پاتې کسانو لپاره

اختصاص نمرات زمين و

اپارتمان های رهائشی

ماده يازدهم:

(۱) وزارت انكشاف شهری و ساير ادارات ذيربط، حين توزيع اپارتمان های رهائشی، سهمیه جداگانه را با تخفيف (۲۰٪) در قيمت آن برای بازماندگان بی سرپناه شهدا اختصاص می

بېلوي.

دهند.

(۲) بناروالی ګانې په مرکز او ولایتونو کې د ځمکو د نمـرو د ویش په وخت کې ځانګړې ونډه د هغوی په نرخ کې (۵۰٪) تخفیف د شهیدانو د بې سرپناه پاتې کسانو لپاره بېلوي.

(۲) شاروالی‌ها در مرکز و ولایات حین توزیع نـمـرات زمین، سهمیه جداګانه را با تخفیف (۵۰٪) در قیمت آن، برای بازماندگان بی سرپناه شهدا اختصاص می‌دهند.

حج او زیارت

دوولسمه ماده:

حکومت د هغو حاجیانو له ونډې څخه چې داسلامي هېوادونو او مؤسسو له خوا دلګښتونو په منلو سره په رسمي ډول د مېلمانو په توګه د حج د فریضې لپاره بلل کېږي، د هغو (۵٪) د شهیدانو پر شرایطو برابر پاتې کسانو لپاره تخصیص ورکوي.

حج و زیارت

ماده دوازدهم:

حکومت از سهمیه حجاجی که رسماً به حیث مهمان، با قبول مصارف از طرف کشورها و مؤسسات اسلامی جهت ادای فریضه حج دعوت می‌شوند، (۵٪) آنرا برای بازماندگان واجد شرایط شهداء تخصیص می‌دهد.

درېیم فصل

تصدیق کونکي مراجع

دشهادت او ورک کېدو تصدیق

دیارلسمه ماده:

د اشخاصو شهادت او ورک

فصل سوم

مراجع تصدیق کننده

تصدیق شهادت و مفقودیت

ماده سیزدهم:

شهادت و مفقودیت اشخاص،

- کيدل د لاندې مراجعو لخوا تصديق کېږي:
- ۱- د نظامي منسوبينو او د دولتي، گډو او خصوصي ادارو د کارکوونکو شهادت او ورک کيدل، په مرکز کې د اړوندو وزارتونو او ادارو د کميسيونونو لخوا.
- ۲- په ولايتونو کې د نظامي منسوبينو شهادت او ورک کېدل د اړوندو قطعاتو او جزوتامونو لخوا او د دولتي، گډو او خصوصي ادارو د کارکوونکو، د امنيتي د قوماندانانو او د ملي امنيت د مسئولينو لخوا او د اړوند ولايت د مقام مهر او لاسليک.
- ۳- د دولتي، گډو او خصوصي ادارو د کارکوونکو شهادت او ورک کېدل په ولسواليو کې د امنيتي د قوماندان او د ملي امنيت د مسئولينو له خوا او دمربوطه ولسوال په تاييد او د اړوند ولايت دمقام
- توسط مراجع ذيصلاح ذيل تصديق مي گردد:
- ۱- شهادت و مفقوديت منسوبين نظامي و کارکنان ادارات دولتي، مختلط و خصوصي، در مرکز از طرف کميسيون های وزارت ها و ادارات مربوط.
- ۲ - شهادت و مفقوديت منسوبين نظامي در ولايات، از طرف قطعات و جزوتام های مربوط و کارکنان ادارات دولتي، مختلط و خصوصي از طرف قوماندانان امنيه و مسئولين امنيت ملي و مهر و امضای مقام ولايت مربوط.
- ۳- شهادت و مفقوديت کارکنان ادارات دولتي، مختلط و خصوصي، در ولسوالي ها از طرف قوماندانان امنيه و مسئولين امنيت ملي و تاييد ولسوالان مربوط و مهر

په مهر او لاسلیک.

و امضای مقام ولایات مربوط.

۴- دبی رتبی او درجی اشخاصو شهادت او ورک کېدل، د پېښې دځای د امنیې د قوماندان او امنیې مسئولینو له خوا او د اړوند ولایت دمقام په مهر اولاسلیک.

۴- شهادت و مفقودیت اشخاص بدون رتبه یا درجه، از طرف قوماندانان امنیه و مسئولین امنیتی محل واقع و مهر و امضاء مقام ولایات مربوط.

د تېي والي له امله دشهادت

تصدیق شهادت به اثر

تصدیق

جراحت

څوارلسمه ماده:

ماده چهاردهم:

دهغو اشخاصو دشهادت دتأیید سند چې دتېي والي له امله په طبي مؤسسوکې مړ کېږي، دلاندې مراجعو له خوا صادرېږي:

سند تأیید شهادت اشخاصی که به اثر جراحت در مؤسسات طبي فوت می نمایند، توسط مراجع ذیل صادر می گردد:

۱- هغه اشخاص چې دجنگ (محاربه) یا ترور له امله تېي کېږي او روغتون ته له رسېدو دمخه، دلارې په اوږدو کې شهید کېږي، دپېښې دځای دنږدې دولتي مرجع له خوا.

۱- اشخاصی که به اثر جنگ (محاربه) یا ترور مجروح می گردند و قبل از رسیدن به شفاخانه، در مسیر راه شهید می شوند، از طرف نزدیک ترین مرجع دولتی در محل حادثه.

۲- دملی دفاع او کورنیو چارو وزارتونو او دملی امنیت د لوی ریاست منسوبین او هغه

۲- منسوبین وزارت های دفاع ملی و امور داخله و ریاست عمومی امنیت ملی و اشخاصی

که در شفاخانه‌های آن ادارات تحت
معالجه قرار می‌گیرند و بعداً به
شهادت می‌رسند، از طرف کمیسیون
طبی یا تأیید ریاست‌های صحی
مربوط.

۳ - اشخاصی که در شفاخانه‌های
ملکی مرکز و ولایات تحت معالجه
قرار گرفته و بعداً به شهادت
می‌رسند، از طرف کمیسیون طبی
شفاخانه‌های مربوط و تأیید اداره
صحت عامه و مهر و امضای مقام
ولایت مربوط.

۴ - در صورتی که کمیسیون طبی
در شفاخانه‌ها موجود نباشد، تأیید
مرجع تداوی کننده و تصدیق اداره
صحت عامه به مهر و امضای مقام
ولایت مربوط.

اشخاص چي د دغو ادارو په روغتونونو
کې تر درملنې لاندې نیول کېږي
او وروسته په شهادت رسېږي، د طبي
کمیسیونونو لخوا د اړوندو روغتیايي
ریاستونو په تأیید.

۳ - هغه اشخاص چي د مرکز او ولایتونو
په ملکي روغتونونو کې تر درملنې لاندې
نیول کېږي او وروسته په شهادت
رسېږي، د اړوند روغتونونو د طبي
کمیسیون لخوا او عامې روغتیا ادارې په
تأیید او ولایت د مقام په مهر او
لاسلیک.

۴ - په هغه صورت کې
چي په روغتونونو کې طبي کمیسیون
موجود نه وي، د درملوونکي مرجع په
تأیید او د عامې روغتیا د ادارې په تصدیق
او د اړوند ولایت دمقام په مهر او
لاسلیک.

خلورم فصل

متفرقه حکمونه

فصل چهارم

احکام متفرقه

دشهادت او ورک کېدو دماليمرستي او حقوقو د ورکړې مراجع

پنځلسمه ماده:

(۱) دشهادت او ورک کېدو مالي مرستي دتقاعسد حقوق او نور امتيازونه دلاندي مراجعو له خوا ورکول کېږي:

۱- ددې قانون د درېمې مادې په (۱) جزء کې ددرج شوو اشخاصو پاتې کسانو ته مالي مرستي دهغوی دکار او خدمت د وروستي ځای د ادارو له خوا او ددې قانون د درېمې مادې په (۲) جزء کې درج شوو اشخاصو ته، دجمهور رئيس له خوا د مؤظف شوی کمپسيون يا هيئت په واسطه.

۲- ددې قانون په څلورمه ماده کې ددرج شوو اشخاصو دپاتي کسانو د شهادت او ورک

مراجع پرداخت مساعدت ماليو حقوق شهادت و مفقوديت

ماده پانزدهم:

(۱) مساعدت مالي، حقوق تقاعسد و ساير امتيازات شهادت و مفقوديت از طريق مراجع ذيل پرداخته مي شود:

۱ - مساعدت مالي برای بازماندگان اشخاص مندرج جزء (۱) ماده سوم اين قانون از طرف ادارات آخرين محل کار و خدمت آنها و برای بازماندگان اشخاص مندرج جزء (۲) ماده سوم اين قانون، توسط کميسيون يا هيئت مؤظف از طرف رئيس جمهور.

۲ - حقوق تقاعسد و ساير امتيازات شهادت و مفقوديت اشخاص مندرج ماده چهارم

کېدو دتقاعد حقوق او نور امتیازونه، دکار او ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو د وزارت له خوا.

(۲) د شهید یا ورک شوي پاتې کسان، یوازې د دې قانون یا دکار په قانون کې د درج شوي مالي مرستې له یوه ډول څخه دهغوي په خپله خوښه برخمن کېږي.

د شهید یا ورک شوي د وکیل کارت

شپاړسمه ماده:

د شهید یا ورک شوي د وکیل لپاره د شهادت یا ورک کیدو د حقوقو د اخیستلو کارت د دې قانون د (۱) گڼه ضمیمه فورمې مطابق دکار او ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو د وزارت لخوا ورکول کېږي.

دمعاش زیاتوالی

اوولسمه ماده:

د شهید یا ورک شوي د پاتې

این قانون برای بازماندگان شان از طرف وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین.

(۲) بازماندگان شهید و مفقود صرف از یک نوع مساعدت مالی مندرج این قانون یا قانون کار به انتخاب خود آنها مستفید می گردند.

کارت وکیل شهید یا مفقود

ماده شانزدهم:

برای وکیل شهید یا مفقود از طرف وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین کارت اخذ حقوق شهادت یا مفقودیت طبق فورم ضمیمه شمار (۱) این قانون، اعطاء می گردد.

افزودی معاش

ماده هفدهم:

معاش بازماندگان شهید یا مفقود

کسانو معاش دمعاشونوله عمومي زياتوالي سره متناسباً زياتېږي. کسانو معاش دمعاشونوله عمومي زياتوالي سره متناسباً زياتېږي. کسانو معاش دمعاشونوله عمومي زياتوالي سره متناسباً زياتېږي.

د طرز العمل وضع کول

اتلمسه ماده:

د کار او ټولنيزو چارو، شهيدانو او معلولينو وزارت کولای شي د دې قانون د بنه تطبيق په منظور ځانگړي طرز العملونه وضع کړي.

د انفاذ نېټه

نولسمه ماده:

دغه قانون د توشېح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جريده کې دې خپور شي او په نافذيدو سره يې د ۱۴۲۰ هجري قمری په (۷۸۹) گڼه رسمي جريده کې خپور شوي د اسلامي انقلاب د ټپيانو، معلولينو، ورکوشويو او د شهيدانو د پاتې کسانو او د اسلامي امارت د نورو اتباعو د حقوقو او امتيازونو قانون او نور مغاير حکمونه يې لغو گڼل کېږي.

وضع طرز العمل

ماده هجدهم:

وزارت کار و امورا اجتماعي، شهدا و معلولين مي توانو، به منظور تطبيق بهتر احکام اين قانون طرز العمل های جداگانه وضع نمايد.

تاريخ انفاذ

ماده نهم:

اين قانون از تاريخ توشېح نافذ و در جريده رسمي نشر گردد، با انفاذ آن قانون حقوق و امتيازات مجروحين، معلولين، مفقودين و بازماندگان شهدای انقلاب اسلامی و ساير اتباع امارت اسلامی افغانستان منتشره جريده رسمي شماره (۷۸۹) سال ۱۴۲۰ هجري قمری و ساير احکام مغاير آن، ملغی پنداشته می شود.

ضمیمه شماره (۱) حقوق و امتیازات بازماندگان شهدا و مفقودین

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین

کارت هویت شهید

<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> <p>فوتوی وکیل شهید</p> </div> <p style="text-align: center; margin-top: 10px;">نشان انگشت و امضای وکیل شهید</p> <p style="text-align: center; margin-top: 10px;">اسم و امضای رئیس اداره مربوطه</p> <p style="text-align: center; margin-top: 10px;">مهر</p>		صفحه و جلد (م ۴۰)
		اسم شهید
		ولد
		ولدیت
		سکونت اصلی قبل از شهادت
		سکونت فعلی ورثه شهید
		نوع شهادت
		محل شهادت
		تاریخ شهادت
		وظیفه قبل از شهادت
		اسم وکیل
		ولد
		نمبر وثیقه (وکالت خط)
		قرابت با شهید
	نمبر تذکره وکیل	
	اسم و امضاء کارمند ترتیب کننده	

ضمیمه شماره (۲) قانون حقوق و امتیازات بازماندگان شهدا و مفقودین

تاریخ			شماره ثبت و صدور
سال	ماه	روز	

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین
معینیت وزارت در امور شهدا و معلولین
کارت حقوق شهادت

فورم ش ۱۲

شهرت شهید	اسم و تخلص	ولد	ولدیت	نمبر تذکره (صفحه، جلد، شماره و محل صدور)

سکونت اصلی			سکونت فعلی		
ولایت	ولسوالی	قریه یا ناحیه	ولایت	ولسوالی	قریه یا ناحیه

علت شهادت	تاریخ استحقاق معاش			معاش ماهوار		تاریخ شهادت		
	سال	ماه	روز			سال	ماه	روز

شهرت مکمل و کیل شرعی شهید

نام و تخلص	ولد	سکونت	نمبر تذکره (صفحه، جلد، شماره و محل صدور)	قرابت	نمبر وثیقه (وکالت خط)	محل نصب فوتوی وکیل

تصدیق مراجع مربوط

اسم و امضای فرماندن امنیه و مهر فرماندانی امنیه	اسم و امضای مسئول امنیت و مهر دفتر امنیت ملی	اسم و امضاء ولسوال و مهر مقام ولسوالی	تأیید و امضای والی و مهر مقام ولایت

ضمیمه شماره (۳) قانون حقوق و امتیازات بازماندگان شهدا و مفقودین

جمهوری اسلامی افغانستان

وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین

معینیت وزارت در امور شهدا و معلولین

کارت حقوق مفقودیت

فورم ۱۲ م

تاریخ			شماره ثبت و صدور
سال	ماه	روز	

شهرت	نام و تخلص	ولد	ولدیت	نمبر تذکره (صفحه، جلد، شماره و محل صدور)

سکونت فعلی			سکونت اصلی		
ولایت	ولسوالی	قریه یا ناحیه	ولایت	ولسوالی	قریه یا ناحیه

درجه تحصیل	رشته تحصیل	وظیفه	رتبه یا درجه	محل وظیفه

مشخصات حادثه				
نوع حادثه	محل حادثه	تاریخ وقوع حادثه		
		سال	ماه	روز

اسم، وظیفه و امضاء راپور دهنده

تاریخ			شماره ثبت و صدور
سال	ماه	روز	

تصدیق مراجع مندرج مواد (۱۳ و ۱۴) قانون حقوق و امتیازات شهدا و مفقودین				
تصدیق مراجع مربوط				
شماره	اسم	وظیفه	امضاء	مهر اداره مربوط
۱				
۲				
۳				

اشتراک سالانه:

در مرکز و ولایات : (۹۰۰) افغانی
برای مامورین دولت: با ۲۵ فیصد تخفیف
برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت
برای کتاب فروشی ها با ۱۰ فیصد تخفیف از قیمت روی جلد
خارج از کشور: (۲۰۰) دالر امریکائی

ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE

**OFFICIAL
GAZETTE**

- **Law on Rights and Benefits of Disabled Persons**
- **Law on Rights and Benefits of Survivor Benefits of Martyrs and Disappeared Persons**

Date: 6th SEPTEMBER .2010
ISSUE NO :(1037)